

PRIMAIR ONDERWIJS: JEUGDGEZONDHEIDSZORG IN DE SCHOOL

Alle kinderen verdienen een zo passend mogelijke plek in het onderwijs. Een gezonde, veilige en stimulerende omgeving, waarin leerlingen opgroeien draagt bij aan het optimaal kunnen ontwikkelen van talenten. De jeugdgezondheidszorg (JGZ) is dé expert op het gebied van gezondheid en gezonde groei en ontwikkeling van kinderen. Veel kinderen en ouders maken gebruik van de JGZ. Hierdoor heeft de JGZ gegevens over

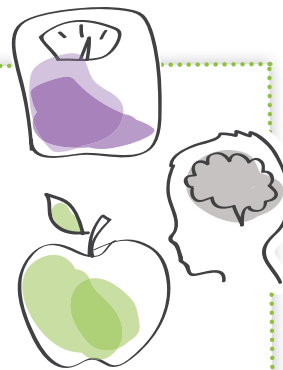
het lichamelijk, sociaal en emotioneel functioneren van het kind en zijn omgeving. Door samen met kinderen en ouders relevante informatie ten aanzien van het functioneren van het kind te delen met school heeft de JGZ toegevoegde waarde voor het onderwijs. School kan zo beter inspelen op de unieke kwaliteiten en omstandigheden van het kind en dat wat nodig is om optimaal mee te doen.

Wat zijn de mogelijkheden van de JGZ op school?

De activiteiten van de JGZ worden op maat aangeboden op school en verschillen per gemeente. Deze voorbeelden laten zien welke initiatieven school samen met JGZ uit kan voeren om gezond gedrag te stimuleren.

- JGZ levert een bijdrage met haar medisch sociale expertise in het ondersteuningsteam.
- JGZ beoordeelt of het uitsluitend om lichamelijke klachten gaat of dat er iets anders speelt, zoals een chronische ziekte bij kind of bij ouders, psychische klachten bij kind of bij ouders, problemen ten gevolge van armoede.
- JGZ deelt samen met kinderen en ouders in het ondersteuningsteam relevante informatie over de lichamelijke, geestelijke en sociale ontwikkeling van kinderen, de opvoedcapaciteit en de omgeving.
- JGZ bewaakt de doorgaande ontwikkelijn via gegevens uit het digitaal dossier van het kind.
- JGZ vormt een verbindende schakel tussen het ondersteuningsteam, de huisarts, medisch specialisten, paramedici en de Jeugd-GGZ of kinderpsychiatrie.
- JGZ leidt toe en verwijst naar preventieve ondersteuning, jeugdhulp en specialistische (medische) zorg (rechtstreeks verwijzen).
- JGZ levert een bijdrage aan 1 Gezin en 1 Plan.
- JGZ speelt een rol bij de aanpak van school- en ziekteverzuim.
- JGZ gaat in gesprek met ouders, doet nader onderzoek en legt een huisbezoek af.
- JGZ levert een bijdrage aan het schoolgezondheidsbeleid door te adviseren over collectieve preventieve aanpakken. Denk aan onderwerpen als voeding, overgewicht, diabetes, hygiëne, depressie, weerbaarheid en pesten.
- JGZ verzorgt groepsvoorlichtingen aan kinderen en ouders.
- JGZ ondersteunt leerkrachten en intern begeleiders om het gesprek aan te gaan met ouders en kinderen over gezondheid gerelateerde onderwerpen.
- JGZ geeft handelingsgerichte adviezen aan school, onder meer op het gebied van astma, diabetes, AD(H)D, rouwverwerking, overgewicht, luizen, pesten, scheiding van ouders.
- JGZ speelt een rol bij vermoedens van gezondheid gerelateerde problemen en kindermishandeling.

‘Een zo passend mogelijke plek in het onderwijs’

Gemeente

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de JGZ op grond van de Wet publieke gezondheid (Wpg). De JGZ biedt een preventief gezondheidspakket, met programma's en activiteiten die worden aangeboden aan alle kinderen in Nederland, het Basispakket JGZ. Specifieke programma's en activiteiten voor individuele hulp of zorg zitten niet in het basispakket, maar worden in de Jeugdwet wel aangemerkt als preventie. Gemeenten overleggen met de JGZ-organisaties over de uitvoering van het Basispakket JGZ en maken afspraken over de uitvoering van preventie en jeugdhulp op basis van de Jeugdwet. De lokale JGZ-organisaties bieden op deze manier binnen het gehele sociale domein een stevig preventief fundament.

'Aandacht voor de beleving van het individuele kind'

In de Jeugdwet is vastgesteld dat gemeenten een op overeenstemming gericht overleg (OOGO) moeten voeren met de samenwerkingsverbanden van het onderwijs, om de verbinding te maken tussen jeugdhulp en passend onderwijs. Van belang is dat scholen en gemeenten zich realiseren dat de specifieke JGZ-taak onderdeel van dit OOGO moet zijn. Op deze manier wordt het mogelijk om de preventieve activiteiten te verbinden met de jeugdhulp en in te zetten voor passend onderwijs. Dit maakt het mogelijk om de samenwerking rond gezinnen te versterken.

Samenwerking school en JGZ

Bij alles wat de JGZ scholen kan bieden is samenwerking met leerkrachten, intern begeleiders, zorgcoördinatoren, directeuren en samenwerkingsverbanden van groot belang. Het gaat om het bundelen van krachten om gezamenlijk zorg te dragen voor optimale leeromstandigheden. Als leerlingen lekker in hun vel zitten en hun gezondheid wordt gestimuleerd, zal dit invloed hebben op hun prestaties. Uiteindelijk met het doel dat ieder kind (binnen zijn mogelijkheden) zo goed mogelijk kan meedoen. Dat vraagt om maatwerk per school. Daarvoor is het nodig dat samenwerkingsverbanden, gemeenten, schooldirecties en JGZ-organisaties afspraken maken over de inzet van de JGZ op school, over de extra ondersteuning aan de school en de participatie van de JGZ in de ondersteuningsteams. Het schoolmaatschappelijk werk is ook een partner die veel samen met de school, leerlingen en ouders optrekt. Wat nodig en gewenst is, hangt mede af van de lokale gezondheidssituatie, hangt af van de samenwerkingspartners in de school en kan per wijk en per school wisselen.

Met goedlopende samenwerking is een wereld te winnen, zodat kinderen gezond en veilig naar hun mogelijkheden kunnen opgroeien.

De JGZ biedt preventieve zorg, kijkt integraal naar de lichamelijke, sociaal- en emotionele ontwikkeling van kinderen, signaleert waar problemen ontstaan en heeft oog voor de dingen die goed gaan. De JGZ is gericht op het stimuleren van gezond gedrag en het ondersteunen van kinderen en ouders, zodat zij zelf regie kunnen nemen over hun eigen gezondheid. De jeugdverpleegkundige of de jeugdarts heeft daarbij oog voor de ontwikkelingsbehoeften van het kind, de opvoedcapaciteit van de ouders en de interactie met de omgeving. De JGZ heeft aandacht voor de beleving van het individuele kind en ook aandacht voor aspecten die een collectieve aanpak vragen. Waar nodig biedt de JGZ (toeleiding naar) (preventieve) ondersteuning, hulp of zorg voor kinderen en hun ouders.